

Paikallinen virka- ja työehtosopimus haitta-/hälytysrahan maksamisesta
3893/01.00.01.00/2025

Henkilöstöjaosto 13.05.2026 § 35

Lisätiedot

Henkilöstöjohtaja Pirjo Manninen
pirjo.manninen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4501

Päätösehdotus

Henkilöstöjohtaja Manninen Pirjo:

Henkilöstöjaosto hyväksyy esityslistan liitteenä olevan paikallisen virka- ja työehtosopimuksen haitta-/hälytysrahan maksamisesta voimaan 1.6.2026 alkaen toistaiseksi ehdollisena siten, että sopimus tulee voimaan, mikäli ammattijärjestöt hyväksyvät paikallisen sopimuksen toimivaltaisessa päätöksenteossaan toukokuun 2026 aikana. Sopimukseen sisältyviä soveltamisohjeita voidaan täydentää sopimuksen voimassaolon aikana henkilöstöjohtajan päätöksellä.

Ennen sopimuksen allekirjoittamista sopimukseen voidaan viranhaltijoiden toimesta tehdä tarvittavia teknislouhteisia muutoksia.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Henkilöstöjaosto on hyväksynyt kokouksessaan 21.5.2025 (§ 42) haitta- ja hälytysrahaa koskevan paikallisen sopimuksen voimaan ajalle 1.6.2025–31.5.2026. Työnantaja ja ammattijärjestöjen edustajat ovat neuvotelleet uudesta haitta- ja hälytysrahaa koskevasta paikallisesta virka- ja työehtosopimuksesta, jonka on tarkoitus tulla voimaan määräaikaisen paikallisen sopimuksen päätyttyä.

Henkilöstöjaostolle esitetään hyväksyttäväksi neuvotteluissa saavutetun neuvottelutuloksen mukainen paikallinen virka- ja työehtosopimus haitta- ja hälytysrahan maksamisesta tulevaisuuteen voimaan 1.6.2026 lukien toistaiseksi. Ammattijärjestöt vievät tarpeen mukaan paikallisen sopimuksen omiin toimieliimiinsä hyväksyttäväksi, joten sopimuksen voimaan tulemisen edellytyksenä on myös näiden ammattijärjestöjen toimielinten hyväksyntä toukokuun 2026 aikana.

Paikallisen sopimuksen tarkoituksena on turvata välttämätön henkilöstön saanti ylläpitäviin tai kiireellisiin työtilanteisiin ja siten varmistaa potilas-

/asiakasturvallisuus ja toimintojen jatkuminen mahdollisimman vähäisin häiriöin.

Haitta-/hälytysrahalla tarkoitetaan korvausta työhön saapumisesta aiheutuvasta häiriöstä ja/tai haitasta yllättävässä tai kiireellisessä tilanteessa, jossa työntekijä/viranhaltija työnantajan toimesta kutsutaan työhön hänen vapaa-aikanaan tai muutoin muutetaan työntekijän suunniteltuja työvuoroja sopimuksessa mainituilla tavoilla.

Paikallisella sopimuksella sovitaan toisin Hyvinvointialan yleisen virka- ja työehtosopimuksen (HYVTES-sopimus) ja Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön työ- ja virkaehtosopimuksen (SOTE-sopimus) 3 luvun 22 §:n mukaisesta hälytysrahasta sekä osittain myös 16 §:n mukaisesta ylityökorvauksesta, 18 §:n mukaisesta sunnuntai-, lauantai sekä aattotyökorvauksesta ja 19 §:n mukaisesta ilta-, yö ja vuorotyökorvauksesta.

Sopimusta sovelletaan Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palveluksessa oleviin Hyvinvointialan yleisen virka- ja työehtosopimuksen (HYVTES) sekä Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön työ- ja virkaehtosopimuksen (SOTE-sopimus) piiriin kuuluviin viranhaltijoihin ja työntekijöihin. Sopimuksen kohtia 5 § ja 6 § ei sovelleta pelastuslaitoksen henkilöstöön eikä sopimuksen kohtia 8–9 § sovelleta muihin kuin pelastuslaitoksen henkilöstöön. Sopimusta sovelletaan soveltuvin osin myös sopimuspelastajiin.

Paikallisella sopimuksella sovitaan haittarahan suuruudesta ja maksamisen ehdoista tilanteissa, joissa suunniteltu työvuoro jatkuu, työhön kutsutaan vapaa-ajalta, työvuoro vaihdetaan äkillisesti, vapaapäivä vaihdetaan työpäiväksi, tai jäädään toiseen peräkkäiseen työvuoroon. Sopimuksen 3 §:ssä on sovittu haittarahan maksamisen edellytyksistä suunnitellun työvuoron jatkamisesta äkillisestä ja pakottavasta syystä. Erilaisia soveltamistilanteita on kuvattu soveltamisohjeissa ja esimerkeillä. Soveltamisohjeita esitetään voitavan täydentää henkilöstöjohtajan päätöksellä sopimuksen soveltamisesta saatavien kokemusten perusteella samalla tavoin kuin määräaikaisen paikallisen sopimuksen osaltakin on ollut mahdollista toimia.

Neuvottelutuloksen mukaisessa paikallisessa sopimuksessa haitta- ja hälytysrahojen korvaustasot on säilytetty pääosin ennallaan määräaikaiseen paikalliseen sopimukseen nähden. Sisällölliset muutokset nyt hyväksyttäväksi esitettävässä paikallisessa sopimuksessa ovat arkipyhien rinnastaminen viikonloppuun korkeimman kriittisyysluokan hälytysrahan osalta ja pelastuslaitoksen hälytysrahassa käytettävien kerrointaulukoiden muutokset.

Korkeimman kriittisyysluokan hälytysrahan korvaustasosta on sovittu paikallisen sopimuksen 6 §:ssä. Korvaustasojen esitetään säilyvän euromääräisesti ennallaan, ollen arkisin 300 euroa ja viikonloppuisin 350 euroa, muutos kohdistuu siihen, että arkipyhinä hälytysraha määräytyisi 350 euron suuruisena aiemman 300 euron sijasta.

Pelastuslaitoksen hälytysrahan suuruudesta on sovittu paikallisen sopimuksen 8 §:ssä. Pelastuslaitoksen hälytysraha on jo aiemminkin määräytynyt hälytyksen ajankohdan ja työhön kutsutun henkilön kelpoisuuden perusteella siten, että yhdenkertainen hälytysrahan suuruus määräytyy työ- ja virkaehtosopimuksessa sovitun hälytysrahan mukaisesti, mutta tietyt henkilön kelpoisuudet tai hälytyksen haitallisemmaksi katsottava ajankohta ovat voineet nostaa hälytysrahan taulukoissa määriteltyjen kertoimien mukaisesti korotetuksi.

Nyt hyväksyttäväksi esitettävässä paikallisessa sopimuksessa pelastustoimessa maastopalotehtäville, kun maastopaloindeksi on vähintään 5.0, esitetään otettavaksi käyttöön erillinen hälytysrahan kerrointaulukko, jossa maastotyöskentely korvataan kertoimella 10. Mikäli maastossa työskennellään yli 8 tuntia, korvauserroin olisi 12. Lisäksi pelastustoimessa ja ensihoidossa tilannejohtajaksi tai tilannepaikan johtajaksi määrättyjen ja esikuntatyöskentelyyn tulevien osalta taulukoissa ilmeneviä korvauskertoimia korotetaan yhdellä (+1) ja pelastustoiminnan johtajaksi määrättyillä taulukoissa ilmeneviä korvauskertoimia korotetaan kahdella (+2).

Kun pelastustoimen raskaammille ja henkilöstökriittisille maastopalotehtäville esitetään otettavaksi käyttöön erillinen korkeamman kertoimen tuottava taulukko, on paikallisen sopimuksen kustannusneutraaliuden tavoittelemisen takia sovittu arkiöiden sekä lauontain ja sunnuntain korvauskertoimien alentamisesta pelastustoimen tehtävissä, ensivastetehtävissä sekä ensihoidon tehtävissä. Arkiöiden hälytyskorvauserrointa alennetaan aiemmasta kertoimesta yhdellä ja lauontai-sunnuntain hälytyskorvauserrointa alennetaan aiemmasta kertoimesta kahdella.

Ensivastetehtävissä taulukosta on poistettu eri ensivastekelpoisuuksien jako, jonka myötä hälytysrahakertoimet olisivat ensivastetehtävissä kaikille ensivastekelpoisuuden omaaville henkilöille samat. Pitkän saapumisajan kertoimet on poistettu kaikista pelastuslaitoksen hälytysrahan kerrointaulukoista tarpeettomina, sillä pitkän saapumisajan korvausten määräytyminen on määritelty 8 §:n soveltamisohjeessa.

Paikallisen sopimuksen kustannusvaikutus vuonna 2025 on ollut noin 2,6 miljoonaa euroa. Neuvottelutuloksen mukaiset muutokset arvioidaan olevan kokonaisuutena kustannusneutraaleja aiempaan paikalliseen sopimukseen nähden.

Hyvinvointialueen hallintosäännön 2 luvun 15 §:n mukaan henkilöstöjaoston toimivaltuuksiin kuuluu paikallisesti neuvoteltujen virka- ja työehtosopimusten hyväksyminen.